

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

ביקורת הרסנית

נתבונן בתופעה נפוצה שחוזרת על עצמה: אחד מבני הזוג מעיר לשני, ובמקום שהשני יקבל את דבריו ויתנצל, הוא קם ומתקיף אותו, מטיח בו האשמות והולך...

קרה פה דבר מפתיע - הנאשם הפך להיות מאשים! ולא רק זה, אלא שהוא גם מתחיל לשנוא את המבקר, ולפעמים נכנס איתו לקטטה ומריבה שנמשכת זמן רב. כתוצאה מכך המבקר טוען שהשני אטום, שהוא לא קולט ושיש לו בעיה. ואני שואל, מי אמר שהבעיה בַּמְקַלֵּט, אולי הבעיה בַּמְשַׁדֵּר? אולי זה שאמר את הביקורת עשה זאת באופן לא נכון עד שהשני נאטם ופיתח נוגדנים כלפיו?

כעת נלמד מה לא לומר בביקורת, בבחינת 'סור מרע'. ונראה מדוע ביקורת הרסנית משיגה תוצאות הפוכות. טבעו של אדם שהוא יכול לקבל ולהכיל הערות כשהן נאמרות מדי פעם. הערות רבות שנאמרות בפרק זמן קצר, או אפילו הערה אחת שנאמרת שוב ושוב ללא הפסקה, יוצרים 'אנטי' והתנגדות. הם מעוררים אצלו את מנגנוני ההגנה שהם 'עורכי הדין' שלו. והתוצאה היא שהוא הודף את הביקורת ואף יוצא להתקפה.

כשאדם שומע ללא הרף שהוא לא טוב, שמאוכזבים ממנו או מהתנהגותו ותפקודו גרוע, הוא נלחץ ונעלב, ותדמיתו העצמית נפגעת ולפעמים נהרסת עד שהוא מאבד את בטחונו העצמי.

שוחח איתי אדם נשוי ואמר לי בהרצאותיך אתה אומר שצריך לדבר עם האשה שעה אחת בכל יום. אני לא רוצה לדבר איתה אפילו דקה!!! הוא אמר במרירות. למה? שאלתי. והוא הסביר: אני יושב עם אשתי ומתחילים לדבר על דברים סתמיים, מדוע הירח חיוור... למה המלפפון ירוק... ותמיד השיחה נגמרת איכשהו ב-'אתה אשם', הכל מתחיל ממך, אתה הבעיה של הבית...! כבוד הרב, נמאס לי לדבר איתה, אני שונא את זה. קוראים יקרים, האם אתם מזדהים עם הבעל הזה?

ישנן הרבה נשים שלא מרגישות ולא שמות לב שבשיחות שלהן הן מעבירות ביקורת או שהן מסתיימות בביקורת. נא לשים לב לכך ולא לומר אחר כך: אני לא מבינה למה הוא לא אוהב לשוחח איתי, למה כשהוא רואה אותי הוא הולך ממני או נרדם...?

כבר למדנו שאחד מתפקידיה של האשה הוא לשמור על בעלה. לגלות אחריות ולהיות חומה בפני אנשים לא טובים ופעולות מסוכנות. לכן, מתוקף תפקידה היא מרגישה שהיא חייבת להעיר לו. למרות זאת, ההערות צריכות להיאמר רק מְדִי פעם ולא בכל שיחה.

נחזור ונדגיש: את הביקורת מותר לומר לעיתים רחוקות ולא באופן לוחץ. וכן יש לתת לשומע אפשרות לספוג ולהכיל את ההערה, ולהיזהר שלא 'יקיא' אותה החוצה.

פרשת השבוע

העסקה

אברהם אבינו הנקרא - "האדם הגדול בענקים" מקים האומה הישראלית הצטיין במידת החסד, אבל לא רק בחסד פעל אברהם אבינו אלא גם במידת היושר. לאחר שהיתה מלחמה בין ארבעת המלכים לחמישה, לקחו ארבעת המלכים בשבי את לוט בן אחי אברהם.

כששמע זאת אברהם מיד הכין צבא קטן של 318 חיילים ויצא למחמה מול ארבעת המלכים כדי להציל את לוט. אברהם אבינו הצליח לשחרר את לוט וכל אנשי סדום. מלך סדום כל כך שמח והתרגש ובה הצעה לאברהם אבינו: "תן לי הנפש והרכוש קח לך" כלומר תן לי את העם שלי ואת כל רכוש סדום תקח לך כשכר עבור הניצחון במלחמה. וצריכים לדעת שסדום היתה אומה עשירה מאד באותה תקופה.

תגובת אברהם אבינו היתה: "... אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך, ולא תאמר אני העשרתי את אברהם" הודיע אברהם אבינו שהוא לא מקבל שום שכר כדי שמחר לא יאמר מלך סדום - עם ישראל חי בזכותי ואני העשרתי אותם. אבל, הנערים והחיילים אשר הלכו איתו הם יקבלו את חלקם, אפשר לעשות מצוות ויותרים אבל לא על חשבון אחרים! אברהם אבינו דחה את העסקה והחזיר גם את העם וגם את הרכוש.

אבל דבר נוסף יש כאן דורנו דור אחרית הימים זוכה לראות הרבה בעלי תשובה שהכירו את בוראם, אם זה אנשים פשוטים, או חשובים ואפילו זמרים ושחקנים שהיו בשיא הקריירה, עזבו הכל ונכנסו לעול התורה והמצוות. אבל להרבה מהם קרה דבר מוזר מיום שהתחילו להתקדם בתורה ומצוות ירדו מנכסיהם. והם עומדים ושואלים: זו תורה וזו שכרה?

מה נענה לאותם בעלי תשובה שנמצאים בניסיון גדול כזה? נתבונן בעסקה שהציע מלך סדום - "תן לי הנפש והרכוש קח לך". זוהי למעשה העסקה שמציע היצר הרע לאדם.

הוא אומר לו - "תן לי הנפש" - כלומר, תן לי את החגים, השבתות, המצוות, הטהרה, הכשרות, תן לי הכל. "והרכוש קח לך" - אתן לך רכוש בנינים, יאכטה, בוחטה, מכוניות וחוו"ל, וכל מה שתרצה. והנה האדם הזה הולך ומעשיר וקונה נכסים, מכוניות ועל פניו הכל טוב.

והנה יום אחד התודע האיש הזה ליהדות, שמע הרצאה, משדר או שיעור והחליט שהוא משנה את דרכו. הוא חוזר ופונה אל היצר הרע שפינק אותו כל כך הרבה שנים ואומר לו = תחזיר לי את הנפש, את השבתות, הטהרה. תחזיר לי הכל. ואז אומר לו היצר הרע: אז תחזיר לי את הרכוש! העסקה הסתיימה! ופתאום לאט לאט האיש יורד מנכסיו ומגלה שהכל היה עורבא פרחא לא היה בזה ברכה.

ואז מתחיל הניסיון שבודק אם האיש הזה באמת דורש אלוקים ורוצה בדרכו החדשה או לא.

קוראים יקרים, כדאי מאוד ללמד את בעלי התשובה את המהלך הזה, ולומר להם שברגע שהניסיון הסתיים הכל יחזור לקדמותו גם העושר וגם הכבוד, כמו שאומר הכתוב: "אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד".

נמשיך בעזרת ה' בדרך התורה והמצוות ונהיה בבחינת - "אוכל מפרותיה בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא".

בברכת שבת שלום - אבנר קוזאס

בדיחה

נפגשתי במשרד עם מישהו שלדעתי לא שמע על דאודורנט.

אמרתי לו ברמז: "נוכחותך עוצרת נשימה".

הוא כ"כ אהב את זה שהוא קם ונתן לי חיבוק...

פתגם השבוע

"החיים הם כמו קפה! פעם שחורים, פעם בוך, ואם לא זה ממש נס"

יום המקווה

התחנה הבאה בכיוון החץ למטרה, היא יום הטהרה. אחרי שהתחנתו מגיע מידי חודש יום מיוחד שהוא יום הטהרה. הרמב"ן כתב לתלמידו אגרת בת ששה פרקים, בנושא הקשר שבינו לבניה, ועל איכות החיבור. שם כתב הרב שהוא מגלה לו דברים שהם מסודות קיום העולם. ומסביר לו את כל השלבים כיצד ליצור ילד איכותי ובעל מידות טובות.

הרב כותב על הפסוק: "וְהָאָדָם יָדַע אֶת תְּהוֹת אֲשֶׁתוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד" מדוע המעשה הזה נקרא ידיעה? מלמד שהכל תלוי בדעת באותו הרגע. כלומר, מה שחשבו ההורים וככל שעשו הכנות נכונות לקראת המעשה הזה, כך תהיה איכות הילד או שכלותו.

נסביר זאת בלשון שלנו ונאמר, שזרע האדם הוא כמו פילס גולמי של מצלמה. כאשר לוחצים על כפתור הצילום נפתח הצמצם, קרני האור צורבות את הפילס, וכך נוצרת התמונה.

לאחר מספר שעות או יום אחד מפתחים את התמונה שמגלה את מה שנתפס בעין העדשה ונצרב על גבי הפילס באותו הרגע. כך גם אצל האדם, מה שחשבו ההורים באותו רגע 'צורב' תמונה בזרע, אבל אצלנו 'הפילס' (תינוק) יוצא לאחר 9 חודשים.

אם נראה ילד שמתנהג בצורה פרועה בגיל 5 זה לא התחיל אתמול, נחזור 5 שנים ותשעה חודשים אחורה ליום המקווה, ומה שאירע שם זה מה שקיבלנו. מכאן למדנו שילד הוא למעשה 'תוכנית כבקשתך', ויש בכח ההורים לכוון בדיוק איזה סוג ילד הם יקבלו.

לא כמו שאמרה לי אמא אחת על הילד שלה: הרב, אתה רואה את הילד הזה? הוא לא יצא לי מוצלח... היא חושבת שילד זה עוגת שמרים שלא יצא לה מוצלח. והיא לא יודעת שהכל ביד ההורים. ואם ההורים לא יודעים להצליח אז הילד יוצא 'לא מוצלח'.

הרמב"ן מסביר ומתאר באילו מקרים אסור להתייחד ומה אסור לעשות, כדי שלא יגרם נזק לתינוק שיווצר באותו זמן, והדבר צריך להיעשות מתוך אהבה ורצון ולא מתוך הכרח וכפייה.

מסיים הרמב"ן את איגרתו וכותב: וכשתהיה נוהג במה שעוררנוך והודענוך (בהם) הנה אני ערב לך שתוליד בן צדיק (וחסיד) מקדש שם שמים.

עכשיו אנחנו מבינים שיום זה הוא ממש קריטי וחשוב, ואם מתנהגים בו לא נכון, 'החץ' יפספס את המטרה.

לכן, חובה על כל חתן וכלה ללמוד את האיגרת הזאת עם מדריכים מוסמכים. גם הזוגות הנשואים צריכים לקבל הדרכה ורעיון בנושא זה.

סיפור לשבת

הרב יצחק טייב זצ"ל

על ענוותנותו המופלאה סיפר ר' שושן כהן (בנו של ר' כלפון משה הכהן), שכאשר התמנה לראב"ד ביקשוהו הציבור ללוש מלבושים מכובדים כפי גודל תפקידו הרם, ולא רצה עד שהכריחוהו שזה כבוד הציבור. גם ביקשו ממנו לעבור לדירה מכובדת ולא הסכים, וכאשר לא יכלו להשפיע עליו הכינו עצים ואבנים שצריכים להכנת הבניין, וכאשר יצא ללשכת בית הדין סתרו את הבניין הישן ותיקנו את המקום. חזר בערב, לא הכיר את הבית והתחיל לחפש ולשוב ולחפש את ביתו, עד שיצאה אשתו לראות מדוע איחרו פעמיו ומצאה אותו ליד הבית נבוך, כי נלאה למצוא הפתח.

מובא בהקדמת "ספר הזיכרון", כי כאשר רצו להוסיף על משכורתו לא הסכים בשום אופן באמרו כי בעניין האוכל אין שום טענה, שצריך להוציא יותר בשביל גודל משרתו הרמה.

פעם היה לרבנו סכסוך עם אנשי הקהילה ונאלץ לעזוב את משרתו. מיד פנה אליו ק"ק פורטוגזים ונעתר להם. בסוף השבוע שילמו לו משכורת עצומה כחמישים ריאל (בני הקהילה היו עשירים). רבנו החזיר להם את הכסף, והשאיר לעצמו רק כאשר היה נוהג לקבל מקהילתו הקודמת.

בהיות רבנו בחור צעיר, פעם בערב שבת קודש היה עובר על יד אחד מבתי הכנסיות של אחד מגבירי תונס ושועיה ממשפחת 'עתאלי' בשעת המנחה, והיה חסר להם אחד להשלים את מניין, ויקרא לו להיכנס, ויען, כי הוא כבר התפלל אבל מוכן להיכנס להשלים מניין. כאשר נכנס ראה והנה בביהכ"נ נמצאת ספריה תורנית מלאה ספרים. ויעמוד על ידם ויוציא אחדים מהספרים לעיין בהם. בעל הבית היה מסתכל עליו בעין חודרת, וראה, שהוא מעמיק מתוך עיון.

אחרי התפילה פנה אליו ושאלהו: "האם הספרים מצאו חן בעיניך?" - "כן, יש בהם ספרים חשובים", ענה הבחור. "האם ברצונך לגור אצלי בחדר שעל יד ביהכ"נ ללמוד שם, ואני אטפל בכל צרכי פרנסתך?" שאלו הגביר. "אני מסכים", ענה הבחור, כי היה יתום מאמו וחי במצב של דוחק ועוני.

משרתו של הגביר היה מטפל בכל יום להביא לו ארוחותיו. כל בני הבית היו קוראים לו בשם "רבי" סתם.

ויקר מקרה, בערב פסח הגביר שחט כמה כבשים לחג, וכאשר בקעו ראש אחת הבהמות מצאו מים במוח. אשת בעל הבית, נבהלה כי היה זה ערב חג והזמן דחוק. ותשלח את משרתם ללכת לשאול את הרב. המשרת חשב שכוונתה על הרב הצעיר המתגורר אצלם בבית, כי רגילים היו לקרוא אותו בשם "רבי". וישאלהו מה הדין. הבחור הצעיר עיין בספרי הפוסקים ולפי הנידון היתיר.

כאשר חזר המשרת לגבירתו והודיעה על ההיתר, הריעה מרוב שמחה. רבנו הלך לחוג עם משפחתו. כאשר היו מסובים כל בני משפחת הגביר, סיפרה הגברת לבעלה על המקרה, אשר קרה, ושאם חס ושלום היה הבשר נטרף- הייתה נגרמת להם תסביכת גדולה, אך בסוף הבשר הותר הודות לרב, שהתפנה לעיין בשאלה למרות שבוודאי היה עסוק בערב החג.

ביום חג הפסח היה להם מנהג, אשר גדולי העיר הולכים אחרי תפילת שחרית לבית הרב לקבל את ברכתו. עמהם היה גם הגביר 'עתאלי', ואחרי שקיבל את ברכת הרב פנה אליו להביע את תודתו על שנטפל אליו ביום ערב החג למרות היותו טרווד, והוציא את הדין לאורה. הרב הראשי בעיר תוניס היה מוהר"ר שלמה אלפסי זצ"ל, והיה מטבעו קפדן גדול, אם מישהו מורה הוראה בלי שקיבל רשות ממנו.

כאשר שמע את הדברים מהגביר התפלל מאוד כי לא באה אליו שום שאלה מביתו. מיד שלח את שלוחו לקרוא למשרת כדי לברר עמו מה קרה. כאשר נכנס המשרת של הגביר שאלו הרב: "איזו שאלה הבאת לי אתמול?" ויענה: "רבי! לא לפניך הבאתי שאלה, כי אם לפני הרב של הבית". ויפן הרב אל הגביר וישאלהו פשר הדבר. הגביר הסביר שזהו בחור צעיר, שקוראים לו 'יצחק טייב'.

מיד שלח את המשרת לקרוא לבחור. כל הציבור שהיו באותה שעה בבית הרב. בינתיים הגיע הבחור כשהוא עטוף בגלימתו, וישאלהו הרב: "מי נתן לך רשות להורות?" - "אדוני הרב, הוריתי רק בתוך המשפחה", ענה הבחור. "טוב, נניח כדברך, אך לפי הנידון ששמעתי, הייתה הוראתך שלא כהלכה!". מיד הוציא הבחור מחיקו מחברת ובה כתובה תשובה ארוכה - ובה הוכיח בראיות ברורות שעל פי הדין מותר. כאשר קרא הרב את התשובה, עמד ונשקו על ראשו ויאמר אל הגביר: "הזהו יצחק שאמרת? זה רבי יצחק טייב!" ויצא הרב הצעיר ביד רמה לעיני כל הציבור, ומאז נתמנה לחבר בית הדין.

נופש מהלב

שבת משפחות

ארגון 'ביתנו החדש' ונופשים מהלב שמחים להזמין אתכן לסופ"ש במלון קרלטון נהריה

מספר המקומות מוגבל

פרשת וירא י"ג-י"ד חנוכה ט"ז ט"ח 15-16/11/19

במהלך השבת יינתנו הרצאות מפי הרב אבנר קוואס שליט"א בנושא חיזוק הקשר הזוגי, השקפה לחיי הנישואין

פנסיון מלא - וכיבוד עשיר במהלך השבת!

לפרטים והרשמה: 04-998-6660 אגף טלפוני 09:00-18:00

